

ЮВІЛЕЙНІ ДАТИ

Микола Сергійович Веселовський
(до 75-річчя від дня народження)

6 січня відзначено 75-річний ювілей видатного вченого в галузі біофізики, електрофізіології, нейробіології та фізіології нервової системи – доктора біологічних наук, професора, академіка НАН України, директора Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України Миколи Сергійовича Веселовського.

Свій науковий шлях Микола Сергійович розпочав у 1972 р., вступивши до аспірантури Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця після закінчення радіофізичного факультету Харківського державного університету. У 1979 р. він захистив кандидатську дисертацію на тему «Електрофізіологічні та скоротливі властивості ізольованих серцевих клітин у культурі та суспензії», у 1986 р. завершив докторську дисертацію, яка була присвячена вивченню «Іонних механізмів електрозбудливості соматичної мембрани нервових клітин ссавців у процесі онтогенезу

© Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, 2025

© Видавець ВД “Академперіодика” НАН України, 2025

та при бластоматозному переродженні». У 2001 р. йому було присвоєно звання професора зі спеціальності «Біофізика». У 2003 році М.С.Веселовського обрали членом-кореспондентом НАН України, а у 2009 р. – академіком зі спеціальності «Біологія клітини».

Микола Сергійович пройшов шлях від аспіранта до директора Інституту, успішно поєднуючи наукову, організаційну та педагогічну діяльність. Завдяки його зусиллям Інститут став одним із провідних центрів нейронаук у світі.

Академік Веселовський здійснив низку унікальних досліджень у галузі нейрофізіології. Він першим у світі ідентифікував кілька нових типів іонних каналів у мембранах нервових клітин. Зокрема, його робота над повільними натрієвими каналами, які за своїми властивостями нагадують кальцієві, відкрила нові горизонти для розуміння механізмів електричної збудливості нейронів. У 2003 р. він очолив відділ фізіології нейронних мереж, зосередивши увагу на молекулярних механізмах синаптичної передачі. Відділ активно застосовує передові методики, зокрема дослідження в реальному часі змін концентрації кальцію у пресинаптичних терміналях та їх вплив на вивільнення нейротрансмітерів.

Професор Веселовський активно співпрацює з міжнародними науковими установами, такими як Інститут Макса Планка (Німеччина), університети Манчестера (Велика Британія) та Огайо (США). Його керівництво міжнародними грантами Wellcome Trust, INTAS, NATO, забезпечило значний внесок у розвиток сучасної науки. Микола Сергійович є автором понад 300 наукових публікацій, які мають понад 1500 цитувань (Web of Science). Його роботи неодноразово відзначені престижними нагородами, включно з Державною премією України в галузі науки і техніки, премія-

ми НАН України імені О.О. Богомольця, П.Г. Костюка та В.Ю. Чаговця.

Учень видатних учених академіків Є.Б. Бабського та П.Г. Костюка, Микола Сергійович продовжує примножувати наукові традиції Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця.

Наукова діяльність Миколи Сергійовича не лише принесла низку відкриттів, а й сприяла інтеграції української науки у світовий науковий простір. Його співпраця з міжнародними науковими організаціями відкрила нові

можливості для молодих науковців України. Участь у грантах таких програм, як Wellcome Trust, NATO та інших, дала змогу не тільки впровадити новітні методики, але й створити міцну основу для подальших досліджень у галузі нейрофізіології.

Колеги, учні та друзі сердечно вітають Миколу Сергійовича з ювілеєм, бажаючи йому невичерпного натхнення, обдарованих учнів, значних досягнень у науковій і професійній діяльності, міцного здоров'я та втілення всіх особистих планів і мрій.

Редколегія «Фізіологічного журналу» та наукова спільнота щиро вітають Миколу Сергійовича і зичать йому міцного здоров'я та подальших наукових досягнень.